

Білостоцький державний університет
(м. Білосток, Республіка Польща)

The branch of the University
of Bialystok in Vilnius
Faculty of Economics
(Lithuania)

Міністерство освіти і науки України

Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича
Юридичний факультет
Кафедра приватного права

Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого

ПРАВОВІ ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ:
ЗАКОНОДАВЧЕ РЕАГУВАННЯ
НА ГЕОПОЛІТИЧНІ Й ІСТОРИЧНІ ПРОБЛЕМИ

ПРАВОВІ ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ: ЗАКОНОДАВЧЕ РЕАГУВАННЯ НА ГЕОПОЛІТИЧНІ Й ІСТОРИЧНІ ПРОБЛЕМИ

.....

МАТЕРІАЛИ

III Міжнародної науково-практичної онлайн конференції

6 грудня 2022 року
м. Чернівці

Міністерство освіти і науки України
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Юридичний факультет
Кафедра приватного права

Білостоцький державний університет
(м. Білосток, Республіка Польща)

The branch of the University of Bialystok in Vilnius
Faculty of Economics
(Lithuania)

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Правові виклики сучасності: законодавче реагування на геополітичні й історичні проблеми

МАТЕРІАЛИ
III Міжнародної науково-практичної онлайн конференції
6 грудня 2022 року
м. Чернівці

Чернівці
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича
2022

Редакційна колегія:

Гетьманцева Ніна Дмитрівна, докторка юридичних наук, доцентка, завідувачка кафедри приватного права юридичного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (*голова*);

Кіріак Оксана Василівна, кандидатка юридичних наук, доцентка кафедри приватного права юридичного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (*відповідальний секретар*);

Ярошенко Олег Миколайович, доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України, проректор з навчально-методичної роботи Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого;

Бутирський Андрій Анатолійович суддя господарського суду Чернівецької області, доктор юридичних наук, професор;

dr hab. Mięczyława Zdanowicz, prof. UwB завідувачка кафедрою європейського права Uniwersytet w Białymstoku;

dr hab. Anna Doliwa-Klepaska, prof. UwB кафедра європейського права Uniwersytet w Białymstoku;

dr Elżbieta Majewska - Branch of the University of Białystok in Vilnius.

П 685 **Правові** виклики сучасності : законодавче реагування на геополітичні й історичні проблеми : Матеріали III Міжнар. наук.-практ. онлайн конф. (Чернівці, 6 грудня 2022 року) / [редкол.: Н.Д. Гетьманцева (голова), О.В. Кіріак (відпов. секр.) та ін.]. – Чернівці : Чернівецьк. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. – 345 с.

ISBN 978-966-423-760-1

До збірника увійшли матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції «Правові виклики сучасності: законодавче реагування на геополітичні й історичні проблеми» (Чернівці, 6 грудня 2022 року).

Редколегія не несе відповідальності за науковий зміст і виклад матеріалу, що подано у рукописах.

Для науковців, аспірантів та студентів.

УДК 340.134:[327:911]](082)

ISBN 978-966-423-760-1

© Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича, 2022

Організаційний комітет:

**CHERNIVTSI
LAW SCHOOL**

***Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
юридичний факультет
кафедра приватного права***

**UNIWERSYTET
W BIAŁYMSTOKU**

***Білостоцький державний
університет
(м. Білосток, Республіка Польща)***

***Національний юридичний
університет імені Ярослава
Мудрого***

***The branch of the University of
Bialystok in Vilnius
Faculty of Economics
(Lithuania)***

ЗМІСТ

Історія Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Вітальне слово ректора Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, доктора фізико-математичних наук, професора **ПЕТРИШИНА Романа Івановича**.

Вітальне слово проректора з наукової роботи Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, доктора технічних наук, професора **САМІЛИ Андрія Петровича**.

Вітальне слово першої заступниці декана юридичного факультету, заступниці з навчально-методичної роботи Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, доцентки, кандидатки юридичних наук **МЕЛЕНКО Оксани Володимирівни**.

Вітальне слово члена-кореспондента НАПрН України, проректора з навчально-методичної роботи Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, професора, доктора юридичних наук **ЯРОШЕНКА Олега Миколайовича**.

Вітальне слово завідувачки кафедри приватного права юридичного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, професорки, докторки юридичних наук **ГЕТЬМАНЦЕВОЇ Ніни Дмитрівни**.

Вітальне слово **Dr hab. Elżbieta Kuźewska**, prof. UwB Vice-Dean for Science Faculty of Law, University of Białystok.

Вітальне слово **prof. UwB dr hab. Jerzy Halicki**, Dyrektor Filii UwB w Wilnie.

Вітальне слово **dr hab. Anna Doliwa-Klepcka**, prof. UwB The Head of the Institute of European Law Faculty of Law University of Białystok.

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

OLEG YAROSHENKO. THE ILLEGAL EMPLOYMENT OF THIRD-COUNTRY NATIONALS IN THE MEMBER STATES OF THE EUROPEAN UNION	19
EKA BERAIA. LEGISLATIVE AND SOCIO-ECONOMIC CHALLENGES OF MIGRATION IN GEORGIA BEFORE AND AFTER THE RUSSIAN INVASION OF UKRAINE	22
ALIONA CARA-RUSNAC. REGULATORY CHALLENGES RELATED TO DIGITAL CONTRACTS: A COMPARATIVE ACCOUNT	23
ANNA DOLIWA-KLEPACKA. AKCESJA NOWYCH PAŃSTW DO UNII EUROPEJSKIEJ W ŚWIETLE GLOBALNYCH WYZWAŃ	29
BRIAN GORLICK. STATE INTERESTS AND THE GLOBAL RESPONSE TO FORCED DISPLACEMENT: HOW CAN WE MOVE FORWARD	31
MARTA JAMIOŁKOWSKA. UNIA EUROPEJSKA WOBEC ALGORYTMICZNEGO PRZETWARZANIA DANYCH OSOBOWYCH MIGRANTÓW	46
SYLWIA LESZCZU. THE GENDER ASPECT OF MIGRATION AND REFUGEE ISSUES IN EUROPE	50
VAKHTANG MAISAIA. PRIVATE MILITARY COMPANIES AND MERCENARIES GEOPOLITICS AND VIOLATIONS OF INTERNATIONAL LAW - ON CASE OF RUSSIA'S AGGRESSION IN UKRAINE	51
JAN-URBAN SANDAL. SOCIAL ENTREPRENEURS AND THE FAMILY	52
CHRISTOPH SCHMETTERER. WHO WAS KARL FRIEDRICH ADLER AND WHY SHOULD WE DEAL WITH HIM?	53
IRENA MIKLASZEWICZ. SYTUACJA PRAWNA UKRAJŃCÓW NA LITWIE OPUSZCZAJĄCYCH TERYTORIUM SWOJEGO PAŃSTWA W ZWIĄZKU Z KONFLIKTEM ZBROJNYM	57
MAGDALENA PERKOWSKA. PRZESTĘPSTWO ORGANIZOWANIA NIELEGALNEGO PRZEKROCZENIA GRANICY JAKO WYZWANIE DLA TEORII I PRAKTYKI	59
MARTIN PÍRY. TRANSPARENCY AND SUBSIDIARITY AS METHODS OF SELF-GOVERNMENT	60
VITALII PISTRIUGA. THE PROCEDURE FOR CHALLENGING NOTARIAL ACT IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA	64

CHARLES SZYMANSKI. SOCIAL CLAUSES IN INTERNATIONAL FREE TRADE AGREEMENTS AND THE PROTECTION OF WORKER'S RIGHTS – A REMEDY TO THE EXCESSES OF GLOBALIZATION?	67
MATEUSZ H. ZIEMBLICKI. CHARAKTERYSTYKA DZIAŁAŃ FRONTEXU W PIERWSZYCH MIESIĄCACH ROSYJSKIEJ INWAZJI NA UKRAINĘ	68
WOJCIECH ZOŃ. KRYZYS MIGRACYJNY A PUSZCZA BIAŁOWIESKA - WYBRANE PROBLEMY OCHRONY TRANSGRANICZNYCH OBIEKTÓW PRZYRODNICZYCH	71

ПАНЕЛЬНІ ДИСКУСІЇ

МИКОЛА ІНШИН. ПРАВОВІ ЗАСАДИ ГАРМОНІЗАЦІЇ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ З ПРАВОМ ЄС	77
ВІКТОР ЩЕРБИНА. ПОНЯТТЯ КАДРОВОЇ БЕЗПЕКИ ЯК ЮРИДИЧНОЇ КАТЕГОРІЇ	79
МИХАЙЛО ШУМИЛО. ПРЕЗУМПЦІЯ ТРУДО-ДОГОВІРНИХ ВІДНОСИН ЗАЙНЯТИХ НА ЦИФРОВИХ ПЛАТФОРМАХ У СФЕРІ ДОСТАВКИ	81
ОЛЕНА ТИЩЕНКО. ОСУЧАСНЕННЯ ТРУДОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ – НАГАЛЬНА ПОТРЕБА СЬОГОДЕННЯ	83
ГАЛІЯ ЧАНИШЕВА. ЩОДО МОДЕЛЕЙ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	86
ВІКТОРІЯ АНАТІЙЧУК. ПРИВАТНЕ І ПУБЛІЧНЕ В ПРАВОВОМУ РЕГУЛЮВАННІ СУСПІЛЬНИХ ВІДНОСИН	89
ВАСИЛЬ АНДРІЙВ, ТЕТЯНА ВАХОНЄВА. ДЕЯКІ ПИТАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ МІГРАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В КРАЇНАХ ЄС	92
ОЛЬГА БОРДЕНЮК. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	94
МИРОСЛАВА БУК. СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ НА ТЕРИТОРІЇ РЕСПУБЛІКИ ПОЛЬЩА	97
ОКСАНА БУНЧУК. ЮРИДИЧНИЙ ЗМІСТ ПРИНЦИПУ ПОВАГИ ПРАВ ЛЮДИНИ	99
ВОЛОДИМИР БУРАК. РИНОК ПРАЦІ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ	101
АЛЬОНА БУРКА, МИКОЛА БОДНАРУК. БЕЗРОБІТТЯ В УКРАЇНІ ТА ЗМІНА КОН'ЮКТУРИ РИНКІВ ПРАЦІ У ЄВРОПІ	104
ЛАУРА БЗОВА. ГЛОБАЛІЗАЦІЯ ПРАВА ТА ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗМ	106
СЕРГІЙ ВАВЖЕНЧУК. ДО ПИТАННЯ ОЗНАК РЕГУЛЯТИВНИХ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН	108
ЛЮДМИЛА ВАКАРІЮК. ПРАВОВІ ПОЗИЦІЇ ЄСПЛ ЩОДО ЗАБОРОНИ ПРИМУСОВОЇ ПРАЦІ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ВІТЧИЗНЯНУ ПРАКТИКУ ПРАВОЗАСТОСУВАННЯ	109
СВІТЛАНА ВИШНОВЕЦЬКА. ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РІВНОСТІ ПРАВ І МОЖЛИВОСТЕЙ У СФЕРІ ПРАЦІ ЯК ПРАВОВИЙ ВИКЛИК СУЧАСНОСТІ	112
НАТАЛЯ ВОЛКОВА. РІВЕНЬ ЗГУРТОВАНOSTІ В ГРОМАДІ ЯК ІНДИКАТОР ЕМОЦІЙНОЇ СТІЙКОСТІ В ЧАС КРИЗИ ТА ВІЙНИ	114
ОКСАНА ВОЛОЩУК. ГІБРИДНА АГРЕСІЯ У СУЧАСНИХ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИНАХ: ШЛЯХИ ПРОТИДІЇ ТА ПРИПИНЕННЯ	117
NATALIA VOLCHENKO. THE RIGHT TO INDIVIDUAL FOOD SECURITY IN PUBLIC INTERNATIONAL LAW	119
СЕРГІЙ ГАЛКЕВИЧ. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА НЕВИКОНАННЯ ДОГОВОРУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	122
ЛЮДМИЛА ГАРАЩЕНКО. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГАРАНТІЙ, ПЕРЕДБАЧЕНИХ СТАТТЕЮ 118 КЗПП УКРАЇНИ, У РАЗІ ЗАКІНЧЕННЯ /ПРИПИНЕННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ НА ВИБОРНІЙ ПОСАДІ У ПРОФСПІЛКОВІЙ ОРГАНІЗАЦІЇ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ СУДОВОЇ ПРАКТИКИ	124
НІНА ГЕТЬМАНЦЕВА. ВПЛИВ ПРАВОСВІДОМОСТІ ПРАЦІВНИКА НА РІВЕНЬ МОТИВАЦІЇ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ ПРАЦІ	127

МАКСИМ ГЕТМАНЦЕВ. ПОНЯТТЯ ТА СУТЬ ПРОЦЕСУАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ.....	130
ОЛЕКСАНДР ГЕТМАНЦЕВ. ЗНАЧЕННЯ ПРАКТИКИ ЕСПЛ В УДОСКОНАЛЕННІ СУДОВОГО ЗАХИСТУ В ЦИВІЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ УКРАЇНИ.....	132
ВІТАЛІЙ ГОРДЄСВ. ОСНОВНІ ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ УЧАСНИКІВ СПРАВИ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ.....	135
НАТАЛІЯ ГОРОБЕЦЬ. ВІЙНА ЯК КАТАЛІЗАТОР ГЕНДЕРНИХ ПРОБЛЕМ.....	137
УЛЯНА ГРИШКО. ЗАХИСТ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ У E-COMMERCE: ПЕРСПЕКТИВИ УДОСКОНАЛЕННЯ.....	138
МАРІЯ ГУДИМА-ПІДВЕРБЕЦЬКА. ПРАВОВА ДОЛЯ ДОГОВІРНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	141
НАТАЛІЯ ДУБИЦЬКА. ДЕЯКІ КОЛІЗІЙНІ АСПЕКТИ ПРИВАТНО-ПРАВОВИХ ВІДНОСИН НЕМАЙНОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я.....	144
СВІТЛАНА ЗАДОРЖНА. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ ПО РОЗСЛІДУВАННЮ ЗЛОЧИНІВ ТРАНСКОРДОННОГО ХАРАКТЕРУ В ЄС.....	146
ЮРІЙ ЗАІКА. СПАДКОВИЙ ДОГОВІР: РЕАЛЬНОСТІ ВИКОНАННЯ.....	149
АЛЛА ЗЕЛІСКО. КОРПОРАТИВНІ ВІДНОСИНИ: ЗМІНИ ЗАКОНОДАВЧОГО ТА ДОКТРИНАЛЬНОГО ПІДХОДІВ.....	151
OKSANA KIRPAK. THE CONTRACTUAL REGULATIONS IN THE KARL FRIEDRICH ADLER HERITAGE.....	154
NATALIA KLIETSOVA, ALLA VYNIARSKA, ANDRII KLIETSOV. DESPITE THE OBSTACLES WE MOVE TO EUROPE: THE PROJECT LAW OF UKRAINE "ON PROFESSIONAL ACTIVITY OF THE DOCTOR OF VETERINARY MEDICINE AND SELF-GOVERNING BODY" AS THE KEY WAY OF DIGITAL HR MANAGEMENT OF VETERINARY SPHERE.....	157
ОЛЕНА КОВАЛЕНКО. ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА ПРАЦЮ ТА ПРАВА НА ОПЛАТУ ПРАЦІ У ПЕРІОД РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ: ПРАВОВІ ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ.....	160
ІГОР КОВБАС, ГАЛИНА КОВБАС. ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	162
ЛЮДМИЛА КОНДРАТ'ЄВА. СУДОВО-ПСИХІАТРИЧНА ЕКСПЕРТИЗА В СПРАВАХ ПРО НАДАННЯ ОСОБІ ПСИХІАТРИЧНОЇ ДОПОМОГИ У ПРИМУСОВОМУ ПОРЯДКУ.....	164
ІРИНА КУДЕРСЬКА. ПРАВОВА ОХОРОНА НЕМАТЕРІАЛЬНОЇ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ: ДОСВІД ОКРЕМИХ ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇН.....	167
ОЛЬГА КУЧМА. ВІЙНА ЯК ПРИЧИНА НЕВИКОНАННЯ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У ТРУДОВИХ ВІДНОСИНАХ.....	170
OKSANA MELENKO. MISCONDUCT: PSYCHOLOGICAL-LEGAL APPROACH.....	171
НАТАЛІЯ МИРОНЕНКО. ЗАХИСТ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ.....	175
МИХАЙЛО МІЩУК, ЮЛІЯ ЮРЧУК. ДОТРИМАННЯ ТРУДОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ В СУДАХ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ.....	178
ВОЛОДИМИР НИКИФОРАК. ПРАВОВА ПРИРОДА КОНДИКЦІЙНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ.....	182
ЯНА ОДОВІЧЕНА. ТРУДОВИЙ ДОГОВІР З НЕФІКСОВАНИМ РОБОЧИМ ЧАСОМ ЯК НЕСТАНДАРТНА ФОРМА ЗАЙНЯТОСТІ.....	184
YURIY ORANASHCHUK. AUTHENTICITY AS A CONSEQUENCE OF THE CONTRACTUAL NOTARIZATION.....	186
ОЛЕГ ОРЛОВСЬКИЙ. ПРАВО НА ЖИТТЯ ЯК КАТЕГОРІЯ ПРАВА СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ.....	189
ЛЮДМИЛА ОСТАФІЙЧУК. ПРО ПРАВО БУТИ ЗАБУТИМ.....	191
АУРІКА ПАСКАР. ЗАПРОВАДЖЕННЯ ПРИНЦИПУ ЕКСТЕРИТОРІАЛЬНОСТІ ЯК ЗАСІБ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСТУПНОСТІ ПРАВОСУДДЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	194
ТЕТЯНА ПОДОРЖНА. СУДОЧИНСТВО У ФОРМІ ЕЛЕКТРОННОГО ПРАВОСУДДЯ: ДИНАМІЧНІСТЬ ПРОЦЕСУ РОЗГЛЯДУ АДМІНІСТРАТИВНИХ СПРАВ.....	196
НАТАЛІЯ ПРОЦЬКІВ. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОНАННЯ ДОГОВОРІВ В ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ.....	199

СВІТЛАНА СИНЧУК. ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВЕ ДЕРЖАВНЕ СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ САМОЗАЙНЯТИХ ОСІБ В УКРАЇНІ: ДО ПИТАННЯ ВИКОНАННЯ ОБОВ'ЯЗКУ ДВІЧІ.....	201
ЛЮДМИЛА СІНЬОВА. СОЦІАЛЬНА СФЕРА В УКРАЇНІ В ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ.....	203
КАТЕРИНА СОЛОДАН. ГЛОБАЛЬНЕ ОПОДАТКУВАННЯ ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЇ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ.....	205
ОКСАНА СТАСІВ. ПРАВО ПРАЦІВНИКІВ НА ВІДПУСТКУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ...	207
ТЕТЯНА ТАРАСЕВИЧ. СОМАТИЧНІ ПРАВА ЛЮДИНИ І МОЖЛИВОСТІ ЇХ РЕАЛІЗАЦІЇ.....	209
ЛЕОНІД ТАРАСЕНКО. КОМЕРЦІЙНІ ПОЗНАЧЕННЯ ЯК ОБ'ЄКТИ ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ....	211
ГАЛИНА ТРУНОВА. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ НА ЗАХИСТ ВІД БЕЗРОБІТТЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	213
ЯНА ТРИНЬОВА. ВСТАНОВЛЕННЯ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВИХ ЗАСОБІВ РЕАГУВАННЯ НА ДОМАШНЄ НАСИЛЬСТВО ЯК ВІДПОВІДЬ НА ДЕЯКІ СУЧАСНІ ПРАВОВІ ГЕОПОЛІТИЧНІ ВИКЛИКИ	215
ХРИСТИНА ЧОПКО. ОКРЕМІ АСПЕКТИ ОХОРОНИ ДИКИХ ТВАРИН ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ.....	218
ВІКТОР ШЕВЧУК. ЗАВДАННЯ КРИМІНАЛІСТИКИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	221
АННА ШТЕФАН. ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ ПРЕДМЕТА ДОКАЗУВАННЯ У ЦИВІЛЬНИХ СПРАВАХ ПРО ЗАХИСТ АВТОРСЬКОГО ПРАВА.....	223
ОЛЕНА ШТЕФАН. РЕАЛІЗАЦІЯ КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРИНЦИПУ ДОСТУПНОСТІ ПРАВОСУДДЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	226
ТЕТЯНА ЮЗЬКО. ОКРЕМІ ПРОБЛЕМИ ІНТЕГРАЦІЇ ТРУДОВИХ ПРАВОВІДНОСИН УКРАЇНИ В СИСТЕМУ НОРМ МІЖНАРОДНОГО ТРУДОВОГО ПРАВА.....	230

ПЕРША ТРИБУНА МОЛОДОГО ВЧЕНОГО

БОГДАН ВАПНЯРЧУК. ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН З НАУКОВИМИ ПРАЦІВНИКАМИ.....	235
ОЛЬГА ГАЛУШКО. СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ГРОМАДЯН ЯК СКЛАДОВА ПІСЛЯВОЄННИХ РЕФОРМ В УКРАЇНІ.....	237
ДМИТРО ГРИНЬ. ЩОДО ОСНОВОПОЛОЖНИХ ЗАСАД ЗАСТОСУВАННЯ МЕДІАЦІЇ ПРИ ВИРІШЕННІ ТРУДОВИХ СПОРІВ	239
ОЛЕГ ГОНЧАР. ДО ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ.....	241
О.М. ГОРДИНСЬКА. РУХОМІ РЕЧІ ЯК ОБ'ЄКТИ ПРАВА ВЛАСНОСТІ : ПИТАННЯ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ	243
АНДРІЙ ГРИЦЬКІВ. ЄВРОПЕЙСЬКА КОНВЕНЦІЯ ПРО ВИДАЧУ ПРАВОПОРУШНИКІВ ЯК ОСНОВОПОЛОЖНИЙ ДОКУМЕНТ У ЗАСТОСУВАННІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ОРДЕРУ НА АРЕШТ	246
ЕДУАРД ДЕМ'ЯНЕНКО. ПРАВОВІ АСПЕКТИ ДИСКРИМІНАЦІЇ ЗА ОЗНАКАМИ СЕКСУАЛЬНОЇ ОРІЄНТАЦІЇ ТА ГЕНДЕРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ У СФЕРІ ПРАЦІ.....	249
БОЖЕНА ДОСІН. АКТИ СОЦІАЛЬНОГО ДІАЛОГУ ЯК ПРАВОВА ФОРМА ПРИЙНЯТТЯ УЗГОДЖЕНИХ РІШЕНЬ СТОРОНАМИ СОЦІАЛЬНОГО ДІАЛОГУ	252
АНДРІЙ КАШИЦЬКИЙ. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СИСТЕМІ СОЦІАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ НАСЕЛЕННЯ ЯК ВИКЛИК СУЧАСНОСТІ	254
АНГЕЛІНА КУП'ЯНСЬКА. ПРАВО НА ОКРЕМУ ДУМКУ СУДДІ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ.....	256
ДЕНИС КОЗЛІТІН. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ РИМСЬКОЇ КОНВЕНЦІЇ ЩОДО ПРАВ ОРГАНІЗАЦІЙ РАДІОМОВЛЕНН.....	259
ІНА ОСІПОВА. РОЗПОДІЛ ОБОВ'ЯЗКУ ДОКАЗУВАННЯ У ЦИВІЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ.....	261
АНДРІЙ СТАСІВ. ДОГОВІРНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ВІДНОСИН У СФЕРІ СТВОРЕННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙ.....	264
ОЛЬГА ХРАБАТИН. ЗНАЧЕННЯ ТРУДОВИХ ПРАВ У СИСТЕМІ ПРАВ ЛЮДИНИ	266
ДАНИЇЛА ЧОРНЕНЬКА. СОМАТИЧНІ ПРАВА ЯК ЗАКОНОМІРНИЙ ЕТАП РОЗВИТКУ ПРАВ ЛЮДИНИ.....	268

ПЕРШІ КРОКИ В НАУЦІ

АНАСТАСІЯ БЕЖЕНАР. РЕКВІЗИЦІЯ МАЙНА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ГАРАНТІЇ ЗАХИСТУ МАЙНОВИХ ІНТЕРЕСІВ ВЛАСНИКА	273
ЄВГЕН ВЛАСЮК. ВПЛИВ ВІЙНИ НА ЗАКОНОДАВЧЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИХ ВІДНОСИН.....	276
ЕДУАРД ВЛАД. ОСОБЛИВОСТІ РЕГУЛЮВАННЯ ПОРЯДКУ СТЯГНЕННЯ АЛІМЕНТІВ З БАТЬКІВ, ЩО ЗНАХОДЯТЬСЯ ЗА КОРДОНОМ.....	279
ОЛЕСЯ ДУБЧАК. ПРИНЦИП ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА У ЦИВІЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ	281
ДІАНА ЗВЕЗДАК. СУЧАСНА РЕАЛІЗАЦІЯ ПРАВ ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ	283
ДІАНА КАПРАВА. ОСОБЛИВОСТІ ПРИПИНЕННЯ ШЛЮБУ ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	285
СТАНІСЛАВА КЕЙВАН. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ МОНИТОРИНГУ ЯКОСТІ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ.....	287
OLENA KIRIL. RESTRICTION OF THE RIGHT TO SECRECY OF CORRESPONDENCE DURING THE MILITARY SITUATION IN UKRAINE	290
АЛІНА КРАЄВСЬКА. ЗНАЧЕННЯ ПРИНЦИПІВ ДОБРОСОВІСНОСТІ, РОЗУМНОСТІ ТА СПРАВЕДЛИВОСТІ У ДЕЛІКТНИХ ЗОБОВ'ЯЗАННЯХ.....	292
ДАНА ЛУКІЯН. ПРИНЦИП (ЗАСАДА) РОЗУМНОСТІ СТРОКІВ РОЗГЛЯДУ СПРАВИ У ЦИВІЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ.....	294
АРІНА ЛУПУ. ІДЕЯ НЕПОДІЛЬНОСТІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ТА ГРОМАДЯНСЬКИХ ПРАВ: ПРАВДА ЧИ МІФ?	296
ЮЛІЯ ЛЮБЧЕНКО. МЕДИЧНЕ СТРАХУВАННЯ В ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ.....	298
КСЕНІЯ МАЛОФІЙ. ТРАНСФОРМАЦІЯ СИСТЕМИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ПІД ВПЛИВОМ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ.....	300
КАРІНА МАРТИНЕНКО. КРИМІНАЛІСТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА КОЛАБОРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ	302
ОЛЕКСАНДР НЕХ. МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ЗАХИСТУ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ.....	305
ОЛЕКСАНДРА ОНОФРЕЙЧУК. ЗАХИСТ ПРОКУРОРОМ ІНТЕРЕСІВ СУСПІЛЬСТВА У ЦИВІЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ.....	307
АНДРІЙ ОРЛОВСЬКИЙ. ПРАВОВА ПРИРОДА ДЕЛІКТНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ.....	310
ТЕТЯНА ОСАДЧУК. БАЛАНС ІНТЕРЕСІВ СТОРІН ТРУДОВИХ ВІДНОСИН У СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ	312
МИКОЛА ПАРАЙКО. ПРИНЦИПИ АКТИВНОСТІ СУДУ ТА ЗМАГАЛЬНОСТІ СТОРІН У ЦИВІЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ: ПИТАННЯ ЇХ СПІВВІДНОШЕННЯ ТА ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ.....	315
ДМИТРО ПАСТУХ. СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ ПОСМЕРТНОЇ ТРАНСПЛАНТОЛОГІЇ В УКРАЇНІ.....	318
ЮЛІЯ ПАСТУХ. ПРОБЛЕМИ ДІЯЛЬНОСТІ АКЦІОНЕРНИХ ТОВАРИСТВ В УКРАЇНІ.....	321
КСЕНІЯ САВКА. НАКОПИЧУВАЛЬНЕ ПЕНСІЙНЕ СТРАХУВАННЯ: ЄВРОПЕЙСЬКА ІМОДЕЛЬ	323
ДІАНА СКРИПНИК. МІСЦЕ АКТИВІВ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ У СИСТЕМІ ДЖЕРЕЛ ПРАВА СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ.....	327
АРТЕМ ТИФАНЮК. ПЕНСІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В КРАЇНАХ ЄВРОПИ	330
МАКСИМ ФІЛІП. ВИДАТКИ НА ФІНАНСУВАННЯ СФЕРИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	333
СЕРГІЙ ШВЕЦОВ. СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ВИМУШЕНИХ ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ	335
ОЛЕКСАНДР ШЕВЧУК. ОСОБИСТІ НЕМАЙНОВІ ПРАВА ВПО: ПРАВОВИЙ ВИКЛИК ДЛЯ СУСПІЛЬСТВА.....	337
ЮЛІЯ ШУМИЛО. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРЕЮДИЦІЙНИХ ФАКТІВ У ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ	340
АНАСТАСІЯ ЮРЧИШЕНА. ПРАВОВА ДОПОМОГА В ЦИВІЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ.....	342

земельною ділянкою без укладеного договору оренди та недоотримання її власником доходів у вигляді орендної плати є за своїм змістом кондикційними» [5].

Як висновок, можна сміливо стверджувати, що кондикційні зобов'язання є універсальним, ефективним та надійним способом захисту та відновлення порушених цивільних прав, проте через певні чинники вкрай недостатньо застосовуються на практиці порівняно з їх потенційними можливостями.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Берестова І.Е. Кондикційне зобов'язання як універсальний спосіб захисту суб'єктивних цивільних прав. *Приватне право і підприємництво*. 2012. №11. С.49-52.
2. Ваштарева Є.А. Поняття безпідставності в контексті кондикційного зобов'язання. *Право і суспільство*. 2018. №3 частина 2. С.38-43.
3. Ківалова Т.С. До визначення сутності кондикційних зобов'язань у сучасному цивільному законодавстві України. *Правове життя сучасної України: матеріали Міжнар. наук. конф. проф.-викл. та аспірант. складу (м.Одеса, 16-17 травня 2013 р.)*. Одеса: Фенікс, 2013. Т.2. С.552-554.
4. Федорко М.С. Про співвідношення зобов'язань, що виникають внаслідок безпідставного збагачення, та зобов'язань з відшкодування збитків. *Дев'яті юридичні диспути з актуальних проблем приватного права, присвячені пам'яті Є. В. Васьковського: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м.Одеса, 17 трав. 2019 р.)*. Одеса: Астропринт, 2019. С.272-276.
5. Постанова Верховного суду України від 6 лютого 2019 року по справі № 922/587/18. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/79897312>

Яна Одовічена,

кандидат юридичних наук

асистент кафедри приватного права.

Юридичний факультет.

Чернівецький національний університет

імені Юрія Федьковича

(м.Чернівці, Україна)

y.odovichena@chnu.edu.ua

ORCID 0000-0002-4529-9734

ТРУДОВИЙ ДОГОВІР З НЕФІКСОВАНИМ РОБОЧИМ ЧАСОМ ЯК НЕСТАНДАРТНА ФОРМА ЗАЙНЯТОСТІ

18 липня 2022 року Верховна Рада України прийняла Закон України №2421-ІХ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання трудових відносин з нефіксованим робочим часом» [1], яким внесено зміни до Кодексу законів про працю України (КЗпП) та передбачено нестандартну форму зайнятості - трудовий договір з нефіксованим робочим часом (надалі – ТДНЧ).

Основна мета законодавчого закріплення такої форми зайнятості - надати можливість врегулювати відносини з особами, які виконували роботу на непостійній основі, забезпечити гнучкість в обранні організації трудових відносин, посилити мобільність працівника під час реалізації права на працю. Так, наприклад, особи, які надавали послуги не регулярно та/чи кільком замовникам, зазвичай, працювали неофіційно чи на основі договорів цивільно-правового характеру, тепер зможуть отримати соціально-трудова гарантії, що передбачені трудовим законодавством. Оскільки при виборі такої форми зайнятості, з ними укладається письмовий трудовий договір, видається наказ про прийняття на роботу, здійснюється запис в трудову книжку працівника та повідомляється Державна податкова служба.

Також застосування ТДНЧ буде вигідним і для роботодавця якщо необхідно залучити працівника для виконання роботи, яка не має постійного характеру, але є систематичною (повторюваною), або якщо роботодавець не має можливості забезпечити працівників роботою на постійній основі.

Тому форму зайнятості з нефіксованим робочим часом часто називають «трудовий фріланс» або «робота за викликом».

Варто згадати, що у міжнародній практиці трудовий договір з нефіксованим робочим часом застосовується досить часто, йменується він як zero hours contract («договір із нульовим робочим часом»). Широко використовується у Великій Британії, Ірландії, Нідерландах. Згідно з найпоширенішим визначенням трудовий договір із нульовим робочим часом – це вид трудового договору між працівником та роботодавцем, за яким роботодавець не зобов'язується надати працівнику будь-яку мінімальну тривалість робочих годин, а працівник не зобов'язаний приймати будь-яку роботу, яку пропонує роботодавець. Розмір заробітної плати обумовлюється кількістю відпрацьованих годин. Українське законодавство встановлює дещо інші правила, працівник повинен взяти роботу, якщо його вчасно попередив роботодавець, а заробітна плата повинна бути виплачена, навіть якщо роботи не було.

Так, ст.21-1 КЗпП України визначає трудовий договір з нефіксованим робочим часом як особливий вид трудового договору, умовами якого не встановлено конкретний час виконання роботи, обов'язок працівника виконувати яку виникає виключно у разі надання роботодавцем передбаченої цим трудовим договором роботи без гарантування того, що така робота буде надаватися постійно, але з дотриманням умов оплати праці [2].

По суті, це вид договору за яким працівник отримує заробітну плату за фактично виконану роботу, яка може бути непостійною. Працівник не має фіксованого графіка та виконує роботу тільки тоді, коли її надасть роботодавець. При цьому останній не має обов'язку забезпечувати працівника роботою постійно, але зобов'язаний платити заробітну плату, надавати лікарняні та відпустку. Тобто працівник має всі соціальні гарантії звичайного штатного працівника, але не прив'язується до робочого місця та визначеного робочого часу.

Крім того, законодавство передбачає отримання працівником заробітної плати за фактично відпрацьований час, але мінімальна тривалість робочого часу має становити не менше 32 та не більше 40 годин на місяць. Якщо працівник пропрацював менше як 32 години, оплата праці все одно здійснюється як за 32 години на місяць. Тут вбачаються явні переваги ТДНЧ для працівника та виникає важливе питання для роботодавця: як підрахувати фактично відпрацьований час?

Перш за все, роботодавцю необхідно встановити вартість кожної години конкретної роботи працівника залежно від посади та кваліфікації. Наразі законодавство не передбачає мінімальну вартість погодинної роботи з нефіксованим робочим часом. Тому, всі домовленості щодо заробітної плати та обліку робочого часу слід фіксувати в трудовому договорі. Зазначимо, що іноді певний вид роботи працівника оцінюється по-різному, наприклад: робота юриста, яка полягає в проведенні переддоговірної роботи з контрагентом або в написанні позовної заяви чи здійсненні представництва роботодавця в суді, може оплачуватися за різними тарифами. Облік робочого часу працівника в сфері ІТ, наприклад, здійснюється за допомогою спеціальних програм, які фіксують виконаний об'єм роботи.

Працівник, за погодженням з роботодавцем, може подавати звіт про обсяг виконаної роботи, про кількість затрачених годин на кожен процес роботи, що й буде основою для визначення розміру оплати праці.

Звичайно, для уникнення спірних питань між працівником та роботодавцем, в письмовому трудовому договорі слід зазначати, базові години та їх вартість, порядок та строки повідомлення працівника про наявну роботу, та повідомлення роботодавця про погодження виконати роботу, способи контролю виконаної роботи, порядок комунікацій між працівником і роботодавцем та інші. Також важливим є зазначати характер та об'єм роботи працівника. Оскільки, іноді не зовсім чітко розуміючи мету застосування ТДНЧ,

роботодавець укладає такий трудовий договір з працівниками, яким у певний проміжок часу не може забезпечити постійну роботу через технічні та організаційні умови: у випадках тривалого знеструмлення підприємства чи перебоїв з теплопостачанням. Наприклад, з продавцями в магазині або офіціантами в ресторані. За таких обставин застосування ТДНЧ є невірним. У таких випадках можна запровадити простий, гнучкий чи дистанційний графік роботи на підприємстві, але не ТДНЧ, оскільки його особливістю є саме періодичний (нерегулярний) характер роботи, яка виконується протягом певного терміну та має визначений обсяг.

Отже, узаконення трудового договору з нефіксованим робочим часом дає можливість роботодавцю максимально ефективно організовувати робочий процес, а працівнику – в зручний для нього спосіб, реалізувати своє право на працю та отримати соціально-трудова гарантії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання трудових відносин з нефіксованим робочим часом: закон України від 18 липня 2022 року №2421-IX: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2421-20#Text>
2. Кодекс законів про працю України: закон України від 10 грудня 1971 року №322-VIII: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>

Yuriy Opanashchuk,

External Postgraduate Student,

F. G. Burchak Scientific Research Institute of Private Law
and Business of National Academy of Law Sciences of Ukraine

ORCID: orcid.org/0000-0003-3381-9410

AUTHENTICITY AS A CONSEQUENCE OF THE CONTRACTUAL NOTARIZATION

The issue of confirming the authenticity of any legally significant actions in general and transactions in particular is one of the "eternal" problems of jurisprudence. Each new milestone of national state-building brings new elements to its development, embodying not only the specifics of a specific period of historical and economic development of society, but also the leading foreign experience, thereby determining the formation of the latest legal reality. We all watched the new procedural nuances of the notarization of concluded transactions caused by the spread of the coronavirus infection, and now we are witnessing how the act of unprecedented armed aggression against Ukraine transforms the legal space already in a different context.

The study of these issues is one of the key conditions for the development of constructive proposals that contribute to the improvement of legislation. Their subsequent implementation is also of great practical importance and to some extent advances the theoretical coverage of the rest of the relevant legal issues. Therefore, an undoubted condition for the development of the entire legal sphere is the detailing and improvement of theoretical ideas about the key system-forming categories as a whole, about legal acts and their social functions, about their importance in the mechanism of building a legal social state of the new era.

Acts are directly related both to objective law and make up the main part of its practical implementation, and to subjective civil rights. Harmonized modeling of these forms in the process of law-making affects the quality of normative legal acts, the interpretation of their provisions, and ultimately the optimal implementation of legal prescriptions, primarily related to the notarization of deeds, which leads to the strengthening of legality and the establishment of law and order.

A special place among them is occupied by those that enter into force after their notarization. A notarized deed, like a notarial deed, has a sign of authenticity, which means that it is presumed to